

Rada szkoły: zasady funkcjonowania i kompetencje

Opracował: dr Patryk Kuzior, doktor nauk prawnych, specjalista m.in. z zakresu prawa oświatowego.
Zaktualizował: Michał Łyszczarz, prawnik, główny specjalista w Wydziale Oświaty w Urzędzie Miasta w Dąbrowie Górniczej, współautor komentarza do *Ustawy o systemie oświaty* oraz wielu publikacji z zakresu prawa oświatowego

Podstawa prawna:

- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe* (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.).

Usytuowanie przepisów dotyczących funkcjonowania rad szkół w rozdziale czwartym *Ustawy Prawo oświatowe* (dalej: upo.) zatytułowanym *Społeczne organy w systemie oświaty* przesądza o charakterze rady jako organu. Z przyjętego przez prawodawcę założenia w art. 81 upo. wynika, że rada szkoły składa się zarówno z osób związanych z placówką na gruncie zawodowym, a więc nauczycieli, jak i reprezentacji pozostałych członków jej społeczności, czyli rodziców i uczniów. Członkowie rady szkoły pełnią tę funkcję nie zawodowo, w ramach obowiązków służbowych (jak np. w przypadku rady pedagogicznej), ale społecznie i w oparciu o zasadę dobrowolności, ponieważ o wejście w skład rady szkoły trzeba się ubiegać.

Z art. 80 ust. 1 upo. wynika, że w szkołach i placówkach mogą działać rady szkół i placówek. Kluczowy jest czasownik „mogą”, ponieważ rada szkoły nie jest organem obligatoryjnym. Jednak art. 82 ust. 1 upo. ogranicza możliwość powoływania rad, wskazując, że rady szkoły lub placówki nie powołuje się w szkołach i placówkach, w których ze względu na specyfikę organizacji pracy i zadania nie ma możliwości wyłonienia stałej reprezentacji rodziców lub uczniów.

Powoływanie rady szkoły

O utworzeniu rady szkoły decyduje organ prowadzący. Wprawdzie żaden przepis nie przesądza o tym wprost, ale taki wniosek wypływa z faktu, że stosownie do art. 98 ust. 1 pkt 5 upo. w statucie szkoły określa się jej organy, zaś pierwszy statut, w myśl art. 88 ust. 7 upo., nadaje organ prowadzący.

Jeżeli w momencie tworzenia szkoły i nadawania jej statutu organ prowadzący nie przewidział funkcjonowania w placówce rady szkoły, droga do jej powołania nie jest zamknięta. Mając na uwadze przywołane wcześniej przepisy, trzeba stwierdzić, że rada może

zacząć funkcjonować w istniejącej już szkole pod warunkiem zmiany statutu i wpisania jej do katalogu organów szkoły. Zmiany statutu nie może dokonać organ prowadzący, gdyż uprawniony jest do nadawania jedynie pierwszego statutu. Kolejne, podobnie jak zmiany, uchwała, według art. 80 ust. 2 pkt 1 upo., rada szkoły, a w sytuacji, kiedy jej nie powołano, to uprawnienie wykonuje – zgodnie z art. 82 ust. 2 – rada pedagogiczna.

W placówce oświatowej, której statut dotychczas nie przewidywał funkcjonowania rady szkoły, zgodnie z art. 81 ust. 13 upo., jej powstanie organizuje dyrektor z własnej inicjatywy albo na wniosek rady rodziców, a w przypadku szkół ponadpodstawowych także na wniosek samorządu uczniowskiego. Określenie „powstanie organizuje” należy rozumieć jako stworzenie formalnej podstawy do działania rady w postaci zapisów statutowych, ale też działania faktyczne zmierzające do wyłonienia pierwszego składu rady. Jeżeli z wnioskiem o powstanie rady wystąpili rada rodziców albo samorząd uczniowski, to jest on wiążący dla dyrektora, który niezwłocznie powinien podjąć działania umożliwiające realizację tego postulatu.

Kompetencje rady szkoły

Zadania rady szkoły wymienione zostały w art. 80 ust. 2 upo., który określa je w dwojaki sposób. Po pierwsze, ten przepis stwierdza, że rada szkoły uczestniczy w rozwiązywaniu spraw wewnętrznych szkoły lub placówki, przy czym nie sprecyzowano, co należy rozumieć pod pojęciem „spraw wewnętrznych”. Może chodzić tu o wszystkie istotne kwestie związane z bieżącym funkcjonowaniem szkoły, a więc ten zakres obejmuje całą gamę spraw i zadań. Sformułowanie „uczestniczy w rozwiązywaniu” przesądza o tym, że główne zadanie rady to współdziałanie z innymi organami szkoły i że nie jest ona podmiotem, który samodzielnie stanowi o sposobie rozwiązywania spraw wewnętrznych. Art. 80 ust. 2 wyszczególnia pięć konkretnych kompetencji rady szkoły:

- uchwalanie statutu szkoły lub placówki,
- opiniowanie projektu planu finansowego szkoły lub placówki,
- możliwość występowania do organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą z wnioskami o zbadanie i dokonanie oceny działalności dyrektora lub innego nauczyciela; takie wnioski mają charakter wiążący dla organu sprawującego nadzór pedagogiczny,
- opiniowanie planu pracy szkoły, projektów eksperymentów pedagogicznych oraz innych spraw istotnych dla szkoły lub placówki,
- z własnej inicjatywy ocenia sytuację oraz stan szkoły lub placówki i występuje z wnioskami do dyrektora, rady pedagogicznej, organu prowadzącego szkołę oraz do wojewódzkiej rady oświatowej, w szczególności w sprawach organizacji zajęć, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 2 i 5–7 (dodatkowych zajęć edukacyjnych).

**Aby czytać dalej, potrzebujesz pełnego dostępu.
Przeglądaj wszystkie materiały w ramach abonamentu lub prenumeraty.**

Korzyści:

- nielimitowany dostęp do treści,
- aktualizacje materiałów w niezbędnikach, nawet do 2 razy w tygodniu,
- e-czasopisma w nowej, wygodnej formie,
- dodatkowe materiały i wzory dokumentów do pobrania,
- dostęp do porad cenionych ekspertów i praktyków,
- zniżki na kolejne produkty, szkolenia i webinary

i znacznie więcej...

**Zamów na: www.oficynamm.pl
lub skontaktuj się z nami: 800 702 902, bok@oficynamm.pl**